

Sør-Aurdal kommune
Tingvollbakkin 15
2930 BAGN

Deres referanse
Vår referanse 2014/4752-2 433.52 SGR
Saksbehandler Stein Egil Granli, tlf.
Avdeling Miljøvernavdelingen

Dato 11.07.2014

Iverksettelse av fellingstillatelse av gaupe - Sør-Aurdal kommune

Ut fra en samlet vurdering av skadeomfang og en vektlegging av potensialet for framtidige skader, finner Fylkesmannen grunnlag for å tillate skadefelling på en (1) gaupe innenfor et nærmere avgrenset område og tidsrom som framgår av vilkårene for tillatelsen. Sør-Aurdal kommune får ansvaret for å lede gjennomføringen av fellingsforsøket.

Fylkesmannen viser til muntlig søknad om skadefelling av gaupe av 10. juli 2014 (kl. 20.10) fra Ole Arne Øyhus i Vestre Bagn sankelag. Søknaden ble fremmet skriftlig 11.07.2014 av Sør-Aurdal kommune. Det ble iverksatt muntlig tillatelse til skadefelling samme kveld kl. 20.55. Søknaden ble behandlet ferdig av Fylkesmannen ca kl 12.00 samme dag.

Bakgrunn og begrunnelse

Ved søknadstidspunktet hadde Statens naturoppsyn (SNO) dokumentert 6 skader av gaupe 2-3 dager gamle og en fersk skade (alle skadene dokumentert av SNO 10.7.14). Tidligere i beitesesongen har det vært påvist 5 skadetilfeller i det samme området.

Lovgrunnlaget

Det rettslige grunnlaget for avgjørelsen er Lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold § 18 første ledd b) og § 77, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 13, jf. §§ 1 og 3, hvor det fremgår:

§ 18 (annet uttak av vilt og lakse- og innlandsfisk etter vurdering av myndighetene)
Kongen kan ved forskrift eller enkeltvedtak tillate uttak av vilt og lakse- og innlandsfisk
a) for å beskytte naturlig forekommende planter, dyr og økosystemer,
b) for å avverge skade på avling, husdyr, tamrein, skog, fisk, vann eller annen eiendom,
c) for å ivareta allmenne helse- og sikkerhetshensyn eller andre offentlige interesser av vesentlig betydning,
d) (...)

Vedtak etter første ledd bokstav a til f kan bare treffes hvis uttaket ikke truer bestandens overlevelse og formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte.(...)

Rovviltforskriften § 1 (formål):

"Formålet med denne forskrift er å sikre en bærekraftig forvaltning av gaupe, jerv, bjørn, ulv og kongeørn. Innenfor en slik ramme skal forvaltningen også ivareta hensynet til næringsutøvelse og andre samfunnsinteresser. Forvaltningen skal være differensiert slik at hensynet til ulike interesser vektlegges forskjellig i ulike områder og for de ulike rovviltarter."

Rovviltforskriften § 3 (Nasjonale bestandsmål og bestandsovervåking):

"(...) Nasjonalt overvåkingsprogram, for rovvilt skal gi data om status og utvikling i rovviltbestandene, herunder også beskrive det antall ynglinger som er dokumentert i regionene. Metodikk, datagrunnlag og resultater skal være offentlig tilgjengelig."

Rovviltforskriften § 9 (Fylkesmannens myndighet til iverksetting av betinget skadefelling):

"Ved vurdering av om det skal gis tillatelse til skadefelling skal det legges vekt på føringene i regional forvaltningsplan, jf forskriften § 6. Felling kan bare gjennomføres dersom det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Det skal særlig tas hensyn til

- a. områdets betydning som beitemark
- b. skadenes omfang og utvikling
- c. potensialet for fremtidige skader
- d. muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak

Felling skal være rettet mot bestemte individer. Vedtak om felling skal være begrenset til et bestemt område, tidsrom og antall dyr. Det kan knyttes nærmere vilkår til fellingstillatelsen, herunder at bestemte typer dyr skal være unntatt, at felling skal foretas av nærmere bestemte personer, metoder for felling og utbetaling av fellingsvederlag og/eller dekning av påløpte utgifter med unntak av lønn mv. i forbindelse med felling. Felling og forsøk på felling i henhold til denne bestemmelsen gjennomføres uavhengig av grunneiers jaktrett, jf villtoven § 35."

I henhold til § 9 i forskriften kan Fylkesmannen treffe vedtak om iverksetting av felling for å forhindre fremtidig skade innenfor rammen av kvote for betinget skadefelling gitt av rovviltnemnden, jf. forskriften § 8.

Rovviltnemnda i region 3 vedtok i møte den 15. mai 2014 en kvote for betingede fellingstillatelser på 2 gauper gjeldende fra 1. juni 2014- 15. februar 2015. Pr dato er ingen gauper felt av denne kvoten.

Bestandsmålet for gaupe i Oppland er 5 årlige ynglinger. I perioden 2012-2014 ble det registrert i snitt 6,2 ynglinger, jf NINAs rapportering iht nasjonalt overvåkingsprogram. Det ble registrert 5,5 ynglinger i 2013/14, dvs 0,5 familiegupper over bestandsmålet.

I forvaltningsplanen for Oppland legger rovviltnemnda opp til en differensiering av gaupebestanden i fylket, hvor de ønsker at bestandsmålet på 5 ynglinger skal fylles i kommunene Jevnaker, Lunner, Gran, Østre Toten, Vestre Toten, Gjøvik, Søndre Land, Nordre Land og Sør-Aurdal. Nemnda ønsker at terskelen for å gi fellingstillatelse skal være lavere utenfor dette området enn innenfor.

Den aktuelle situasjonen

Ved søknadstidspunktet hadde Statens naturoppsyn (SNO) dokumentert 6 skader av gaupe som var 2-3 dager gamle og en fersk skade dokumentert forvoldt av gaupe. Tidligere i beitesesongen har SNO registrert 5 skadetilfeller i det samme området der de siste skadene er påvist. Sterk varme gjør at kadavrene raskt går i oppløsning. Dødsårsak kan dermed være vanskelig å fastslå med sikkerhet. Det savnes i tillegg en god del lam i området.

I området til Vestre Bagn sankelag slippes det 500 søyer og ca 1000 lam. Området grenser mot beiteområder i Hedalen der det slippes om lag 150 søyer og om lag 300 lam. Skadepotensialet oppgis å være betydelig. Kommunen oppgir at saueeierne har innført betydelig styrking av tilsynet de siste dagene.

Fylkesmannen har vurdert muligheten for å gjennomføre andre forebyggende tiltak, men finner i dette tilfellet ikke gode alternativer utfra det betydelige dyretallet som er i området. Bestandssituasjonen for gaupe er også i dette tilfellet lagt vekt.

Konklusjon

Fylkesmannen anser at potensialet for videre tap i området er relativt stort. Ut fra dette og prinsippet om geografisk differensiert forvaltning, finner vi grunnlag for å iverksette fellingstillatelse for å hindre videre tap i området.

Vilkår

1. Tillatt område for felling er Sør-Aurdal kommune, slik det framgår av vedlagt områdeavgrensning. Fylkesmannen kan raskt endre områdeavgrensningen dersom videre skadeforløp tilsier det.
2. Fellingstillatelsen gjelder for tidsrommet 10. juli 2014 kl. 20.55 til 17. juli 2014 kl. 1200.
3. Dersom det gis fellingstillatelser i flere områder samtidig, vil fellingstillatelsen inndras umiddelbart om kvoten for betinget skadefelling blir fylt.
4. Det skal kun benyttes våpen og ammunisjon som tilfredsstillende kravene til jakt på gaupe, jf Forskrift av 22. mars 2002 om utøvelse av jakt og fangst.
5. For bruk av løs hund under fellingsforsøket, må kommunen gi dispensasjon fra båndtvangsregelen etter hundeloven av 4. juli 2003 nr 74.

6. Alle tilfeller hvor dyr påskytes, såres eller felles skal uten opphold meldes til kommune, fylkesmann og nærmeste politimyndighet, jf § 27 i Forskrift av 22. mars 2002 om utøvelse av jakt og fangst. Ansvarlig fellingsleder skal rapportere **hver tredje dag** om fellingsforsøket til Fylkesmannen, på telefon 61 26 60 00 eller 977 37 223 (dette kan også gjøres pr. SMS).

7. Tillatelsen gis til kommunen. Deltakere i fellingslaget skal ved bruk av rifle, ha avlagt skyteprøve senest i 2013. Det forutsettes at kommunen sørger for at alle som deltar i fellingslaget gjøres kjent med dette brevets innhold, før de kan delta i fellingsforsøket. Fellingsleder er ansvarlig for at det foreligger liste over alle deltagere i fellingsforsøket. Kopi av listen sendes Fylkesmannen. Kommunen skal gi Fylkesmannen navn og telefonnummer til fellingsleder før fellingsforsøket kan settes i gang. Ansvarlig fellingsleder kan, dersom det vurderes som aktuelt, selv ta kontakt med SNO for eventuell bistand. Slik bistand kan bestå av f eks kompetanseoppbygging/opplæringstiltak. SNO vil vurdere eventuelle henvendelser bl.a. med bakgrunn i egen kapasitet.

8. I henhold til rovviltforskriften § 9a skal deltakere fra det kommunale fellingslaget få godtgjøring for tid som er benyttet til fellingsforsøk. Fylkesmannen legger til grunn at fellingsforsøket skal gjennomføres på en effektiv og hensiktsmessig måte. Fylkesmannen setter av en økonomisk ramme til kommunen på kr 30 000,-. I tillegg til fastsatt døgnpris (1400,- pr døgn) skal kommunen også beregne feriepenge og arbeidsgiveravgift, og dette skal kommunen dekke innenfor den nevnte rammen fra Fylkesmannen.

Dersom det er ekstraordinære omstendigheter som gjør at felling ikke kan gjennomføres innenfor den økonomiske rammen, må kommunen ta kontakt med Fylkesmannen og avtale dette i forkant. Kommunen må sørge for at deltakerne i fellingslaget fører timelister (spesifisert på klokkeslett for den enkelte deltager i fellingslaget) og oversikt over antall kjørte kilometer mv. En slik fellingslogg sendes fra kommunen til Fylkesmannen innen tre uker etter endt fellingsforsøk.

Det kan, etter avtale, gis kompensasjon for administrative utgifter for jaktlaget på inntil kr 10 000,- ved iverksetting av fellingstillatelsen første gang fra forebyggende og konfliktreduserende tiltaksmidler. Disse midlene kan ikke benyttes til administrative utgifter for kommunen eller lønn til deltagerne.

9. Hunngauper med unger som opptre sammen er unntatt fra tillatelsen. De tiltak som er mulige for å hindre at familiegruppe felles, skal være iverksatt.

10. Felling og forsøk på felling i henhold til denne tillatelse gjennomføres uavhengig av grunneiers jaktrett, jf Viltlovens § 35.

11. Gaupe felt i medhold av denne tillatelsen er viltfondets eiendom. Etter § 16 i Forskrift om forvaltning av rovvilt, skal jeger fremvise felt dyr for SNO for umiddelbar kontroll, merking og prøvetaking av biologisk materiale, og jeger skal kunne påvise fellingssted etter anmodning fra SNO, politi eller Fylkesmannen.

Fylkesmannen har orientert rovviltnemnda om saken.

Vedtaket kan påklages etter reglene i forvaltningsloven innen tre uker. En eventuell klage rettes til Miljødirektoratet, men sendes via Fylkesmannen.

Steinar Fossum e.f.

Fung. avdelingsdirektør

Stein Egil Granli

rådgiver

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift.

Kopi:

Miljødirektoratet

Statens naturoppsyn, 2686 Lom

Fylkesmannen i Oslo og Akershus

Næringsorganisasjonene:

Elektronisk via Miljøvedtaksregisteret

Naturvernorganisasjonene:

Elektronisk via Miljøvedtaksregisteret